

01-12-2015 11:16 CET

”Kunne ikke klart oss uten snøskredvarslingen”

Fra Styggevatn, magasin for Jostedal kraftverk, Sogn og Fjordane. NGI varslet snøskredfare for den skredutsatte veien til byggeanlegget ved Styggevatn til St Hans 2015, på oppdrag fra Statkraft. Foto: Kjetil Bratlien, NGI.

Tjenesten med utsendelse av daglige snøskredvarsler fra NGI, Norges Geotekniske Institutt, settes i gang i dag, tirsdag 1. desember. NGI driver overvåking og snøskredvarsling på lokalt og regionalt nivå på oppdrag fra private og offentlige kunder. Dette er en abonnementstjeneste som dekker hele landet og er åpen for alle.

– Uten denne snøskredvarslingen hadde vi ikke kunnet gjennomføre anleggsvirksomheten i fjellet på vinteren, forteller byggeleder Ivar Wiik i Govddesåga kraftverk AS i Beiarn kommune i Nordland.

En 15 km lang anleggsvei går fra Beiarfjorden opp Arstaddalen, mot Saltfjellet, der Salten Kraftsamband og Statskog Energi bygger ut et nytt kraftverk inne i fjellet. Dette er den tredje vinteren med kontinuerlig arbeid og daglig trafikk mellom boligrigg og anleggs plass gjennom den svært rasutsatte Arstaddalen.

– Alle som jobber på anlegget får daglige varsler på SMS fra NGI. Vi har klare rutiner for hva vi gjør på den enkelte faregraden, og så godt som alle på anlegget har gjennomgått NGI's skredkurs, forteller Ivar Wiik.

I forbindelse med planleggingen av utbyggingen, forsto man straks at det var helt nødvendig med et system for å kontrollere snø- og rasfaresituasjonen. Wiik oppholdt seg nemlig i dalen som gutt da Arstaddalsdammen ble bygget på 1960-tallet, og han hørte drønnet da det gikk et fatalt skred.

– Fire mann ble begravet mens de sov i brakka. Tre ble reddet ut, mens den fjerde omkom, sier Wiik, og fortsetter:

– Anleggsveien har mye trafikk, og den går gjennom et par partier som er svært rasutsatt. Hovedproblemet er at rasene utløses så høyt oppe i fjellet at det er umulig å ha oversikt fra veien nede i dalen. Det går ras hver vinter og er ikke trygt. Så vi kunne ikke klart oss uten daglig snøskredvarsling!

Dette er NGI's varslingsoppdrag vintersesongen 2015 - 2016:

For Jernbaneverket overvåkes to skredutsatte fjelloverganger. Det dreier seg om strekningene Bjorli – Åndalsnes på Raumabanen og strekningen Geilo – Voss på Bergensbanen.

For Sunnmøre Vegdistrikt (Statens vegvesen) overvåkes samtlige skredutsatte riks- og fylkesveier. Ca. 200 veipartier omfattes av varslingsstjenesten.

For Mesta leveres skredvarsling for fjelloverganger Strynefjellet på riksvei 15, i første rekke for å trygge arbeidet med snøbrøyting og veivedlikehold.

I Nord-Norge har 16 kommuner gått sammen om å opprette Nordnorsk Skredovervåking. Alle kommunene har bebyggelse som er utsatt for snøskred.

Totalt 42 partier omfattes av varslingsoppdraget. Lokalkjente kontaktpersoner bidrar med observasjoner og målinger.

SKS Produksjon (Salten Kraftsamband) og Statskog Energi bygger et nytt kraftverk i fjell, Govdessaåga, som skal settes i drift høsten 2016. Her er som nevnt anleggsveien opp Arstaddalen svært rasutsatt. Varslingen bidrar til økt sikkerhet for mannskap og materiell og gjør helårsdrift mulig.

Lyse Energi i Rogaland bygger et nytt vannkraftverk, Lysebotn 2, med omfattende utbygging inne i fjell. Dette er et av Norges største vannkraftprosjekt. NGI leverer daglige snøskredvarsler, som gjør det mulig med kontinuerlig anleggstrafikk mellom dalen og fjellet gjennom hele vinteren.

Snøskredkompetanse siden 1973

NGI har drevet snøskredovervåking og -varsling siden 1973 og har en egen forskningsstasjon på Strynefjellet. Snøskredvarslene er basert på all tilgjengelig informasjon, værdata og observasjoner fra en rekke kilder, deriblant NVE og deres observatører. Vurderingene blir utført i henhold til den europeiske fareskalaen, med faregrad fra 1 til 5.

Totalt 15 personer på NGI jobber med varslingstjenesten. Syv personer har spesialkompetanse og jobber i en turnusordning med å utarbeide detaljerte snøskredvarsler for oppdragsgiverne. To snøskred eksperter er på vakt til enhver tid og konfererer seg i mellom før endelige tekster blir sendt til kunden på e-post og SMS.

De daglige snøskredvarslene fra NGI konsentrerer seg om de områdene som kan utgjøre en fare for oppdragsgiverne og deres virksomhet. Varslene kan derfor avvike fra de regionale varslene på varsom.no, som er tilpasset friluftsfolkets behov.

Varslingssesongen varer normalt til 15. mai, men blir forlenget ved behov. Sist sesong ble siste varsel sendt ut etter St. Hans.

Seks omkom i snøskred sist vinter

Også forrige vintersesong, 2014 – 15, leverte NGI omfattende snøskredvarsler. Snømengdene i fjellet hadde en svært ujevn fordeling, noe som ble særlig tydelig utover våren. I mars-april-mai var det svært store

snømengder på vestsiden av vannskillet i Sør-Norge, mens resten av fjellheimen hadde lite snø.

Til sammen seks personer omkom i snøskred; én i skuterulykke på Svalbard i januar, én skuterfører og én på ski i Troms i februar, én på ski i Jotunheimen i april og to turgåere i Lofoten i mai.

Sesongrapport for vinteren 2014-2015, den europeiske snøskredfareskalaen og annet snøskredstoff finner du på www.snoskred.no

For mer informasjon:

Christian Jaedicke, leder av snøskredvarslingen hos NGI

christian.jaedicke@ngi.no

Mobil : +47 95 99 22 82

Norges Geotekniske Institutt (NGI) er et internasjonalt ledende senter for forskning og rådgivning innen ingeniørrelaterte geofag. Vi utvikler optimale løsninger for samfunnet og tilbyr ekspertise om jord, berg og snø og deres påvirkning på miljøet, konstruksjoner og anlegg. Vi arbeider i følgende markeder: Offshore energi - Bygg, anlegg og samferdsel - Naturfare - Miljøteknologi. NGI er en privat næringsdrivende stiftelse med kontor og laboratorier i Oslo, avdelingskontor i Trondheim og datterselskap i Houston, Texas USA og Perth, Western Australia. NGI ble stiftet i 1953.

Kontaktpersoner

Kjell Hauge

Pressekontakt

Senior kommunikasjonsrådgiver

kjell.hauge@ngi.no

+47 934 49 533